

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ
заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта
на територији града Краљева за 2019. годину

Овај програм даје табеларни преглед површина пољопривредног земљишта по катастарским општинама, површина пољопривредног земљишта по облицима својине, по класама и културама, анализу стања земљишта и уређења пољопривредног земљишта, радове на заштити и уређењу пољопривредног земљишта и План коришћења пољопривредног земљишта у својини Републике Србије.

Пољопривредно земљиште, као добро од општег интереса, јесте земљиште које се користи за пољопривредну производњу и земљиште које је одговарајућим планским актом намењено за пољопривредну производњу.

Саставни делови Годишњег програма, у складу са Упутством Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде су: Општи део, Програм радова на заштити и уређењу пољопривредног земљишта и План коришћења пољопривредног земљишта у државној својини.

Општи део садржи увод-текстуални део града Краљева и податке у којима су приказане пољопривредне површине на територији града Краљева по катастарским општинама и културама (Табела 1), по облицима својине по катастарским општинама (Табела 2), по класама и културама (Табела 3), одводњавање, наводњавање и побољшање квалитета пољопривредног земљишта и мелиорације ливада и пашњака.

У делу II Програма радова на заштити и уређењу пољопривредног земљишта приказани су подаци о планираним приходима сопственог учешћа (Табела 4) и план радова на заштити, уређењу и коришћењу пољопривредног земљишта на територији Града Краљева (Табела 5).

У делу Плана коришћења пољопривредног земљишта у државној својини приказани су подаци о важећим уговорима о коришћењу без накнаде пољопривредног земљишта у државној својини (Табела 6), предложени бројеви јавног надметања за коришћење без накнаде пољопривредног државног земљишта (Табела 7), преглед груписаних јавних надметања (Табела 8), величина јавних надметања (Табела 9), збирна табела (Табела 10) и укупна површина пољопривредног земљишта у државној својини која није обухваћена закупом или давањем на коришћење без накнаде (Табела 11)

Годишњим програмом предложене су планиране површине пољопривредног земљишта у државној својини за давање у закуп у укупној површини од 452.3039 хектара.

Према службеној евиденцији Градске управе града Краљева, Одељењу надлежном за послове пољопривреде поднета су два захтева за коришћење пољопривредног земљишта без плаћања накнаде и то од стране Пољопривредно-хемијске школе „Др Ђорђе Радић“ из Краљева и Окружног затвора у Краљеву и један захтев за остваривање права пречег закупа (на основу инфраструктуре и сточарства) и то од Зорана (Иван) Милићевића из Жиче.

Комплетну документацију доставила је једино Пољопривредно-хемијска школа „Др Ђорђе Радић“ из Краљева, па је у складу са овим захтевом годишњим програмом предвиђено формирање и предложени бројеви јавних надметања за коришћење без накнаде пољопривредног државног земљишта у површини од 71.7294 хектара (Табела 7).

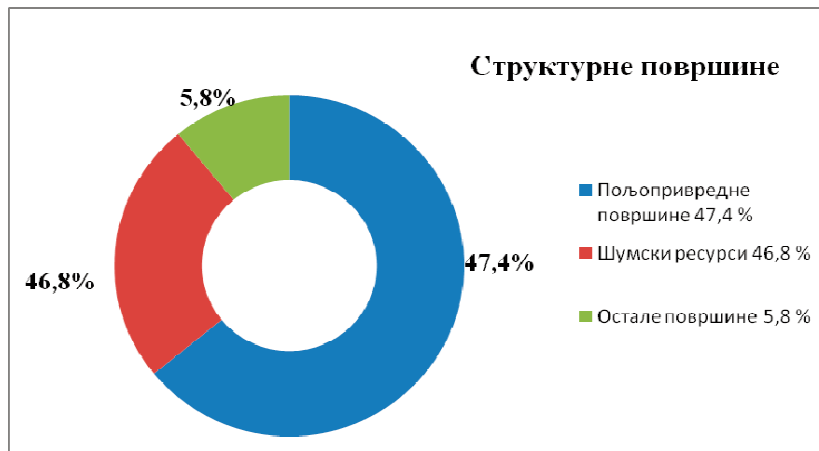
На основу важећих уговора о коришћењу без накнаде пољопривредног државног земљишта Пољопривредно-хемијска школа „Др Ђорђе Радић“ из Краљева већ користи на основу уговора за период од 2018-2021 година површину од 8.8394 хектара (Табела 6).

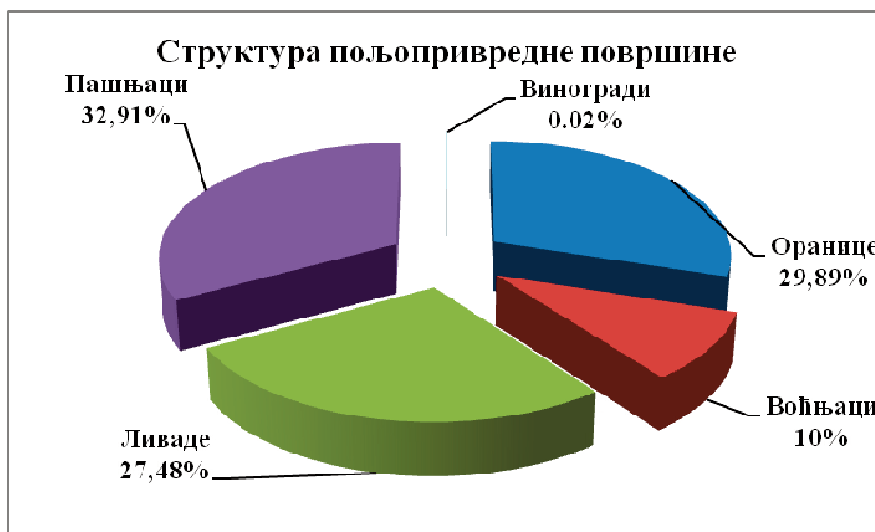
І ОПШТИ ДЕО

УВОДНЕ НАПОМЕНЕ Град Краљево

Територија града Краљева налази се у централном делу Републике Србије, 170 km јужно од Београда. Захвата површину од 1530 km², а земљиште је распоређено у 84 катастарске општине.

Највећи удео у површини од 47,4% имају пољопривредни ресурси, затим следе шумски ресурси са 46,8%, потенцијали са 5,8% и остали ресурси . Од укупног пољопривредног земљишта 71,795 ha, оранице заузимају 21,460 ha (29,89 %), пашњаци 23,628 ha (32,91%), ливаде 19,726 ha (27,48 %), воћњаци 6,967 ha (10 %), виногради 14 ha (0,02 %).

Територија града Краљева простире се од запада ка истоку, где преовлађује долина реке Западне Мораве и Ибра. Оивичена је ораница шумадијских планина на северу и ораница копаоничког масива и старовлашких планина на југу. Јужни делови територије града су доста пространи и засечени су ужим и дубоким планинама и клисурама преко реке Ибар и његових притока. То указује да се територија града налази на граници две различите области: шумадијске и североисточним ободом планинског подручја, динарске зоне. Сагласно томе, карактерише се различитим природним погодностима за развој пољопривреде. На северу је подручје са повољним условима за ратарство и воћарство, на југу пашњачко-сточарско подручје, а у долинама река подручје за ратарство и ливадско сточарство.

Заступљени су скоро сви типови и подтипови земљишта, али преовладавају: гајњаче и смонице, алувијално земљиште и земљишта других подтипова као и деградирано земљиште.

Карактеристично за сва земљишта је да су у оскудици са хумусом, али су доста плодна. Изражена је киселост, па је у току коришћења потребно примењивати мере калцификације, хумификације, употреба већих количина стајњака и сл.

Град има природних услова за рационалније коришћење пољопривредног земљишта уколико се изврши боља организација коришћења, реорганизација и специјализација производње, планско усмеравање производње, заштита земљишта од поплава, ерозије, ненаменског коришћења (изградње), мелиорације и др.

Карактеристично за град Краљево је да су парцеле за пољопривредну производњу уситњене, разбацане, раздвојене међама и испресецане путном мрежом, водним токовима и каналима, вододеринама и изградњом. Земљиште се користи према потребама пољопривредног газдинства и преовладава мешовита производња са оријентацијом на производњу сточне хране.

Да би се искористили земљишни потенцијали произилази да је потребно предузети одговарајуће мере и то: реонизацију и специјализацију производње, познавање особина и плодности земљишта, начин и оптимално време обраде, правилно коришћење, количину и начин ђубрења, комплетне мере заштите земљишта од дејстава природних фактора (деградације, ерозије, поплава, хидро и агромелиорације), контролу плодности земљишта, планску урбанизацију насеља и друго.

Приноси који се постижу нису задовољавајући и у просеку су доста мањи у односу на приносе који се постижу на огледним и такмичарским парцелама што говори да је генетски потенцијал свих култура и могућност искоришћења знатно већа и изнад садашњих.

Правци развоја производње морају се подредити повољним еколошким условима који омогућавају гајење култура са већим економским ефектима. Потребно је ићи на производњу за коју постоје најповољнији природни услови а то је сточарство и обезбеђење квалитетне и јефтине сточне хране и воћарство. У вези са тим потребно је и ускладити територијални размештај биљне производње у долинама река, како на нижим, тако и на вишим, терасастим и брдским теренима.

Због високе киселости земљишта преко овлашћених организација вршена је набавка и дистрибуција калцификата регистрованим пољопривредним газдинствима.

Анализе указују да земљиште на територији града Краљева није загађено пестицидима у тој мери да угрожавају пољопривредну производњу и екосистем.

Због специфичности рељефа подручје града Краљева је веома изложено разним видовима ерозије (највише у речном току Ибра), па је урађен елаборат са Институтом „Јарослав Черни” о проглашењу ерозивних подручја и елаборат за план одбране од поплава.

Слабо развијена вегетација, лоша затрављеност и проређеност шумске вегетације, са деградираним пашњацима, нарочито су изражени на теренима великих нагиба, а то је цело подручје са леве и десне стране тока реке Ибра. Из тих разлога врши се засејавање свих површина смешом вештачких трава и пошумљавање.

Један део површина пољопривредног земљишта на подручју града Краљева подложен је плављењу река или утицају штетних дејстава подземних вода.

Са Рударско-геолошким факултетом из Београда урађена је Студија подземних водних ресурса и могућност вишенаменског коришћења на територији града Краљева.

При крају је завршетак изградње одбрамбеног насипа од Краљева до Матарушке Бање, што битно спречава уништавање плодних површина и усева на овом терену. Делимично је завршен насип на Западној Морави, регулисан је насип на реци Рибници, регулисана је Мусина река, Ковачки и Рибнички поток.

Појава изградње грађевинских објеката на свим површинама, без обзира на њихову вредност за пољопривредну производњу, биће спречена усвајањем просторног плана и других планских аката који садрже урбанистички план коришћења простора за свако насељено место, зоне градње и др.

Од мера и активности треба предузети претварање необрадивог земљишта у обрадиво пољопривредно земљиште, побољшати квалитет обрадивог пољопривредног земљишта (агромелиорације), урадити путне мреже до обрадивих површина (пољски путеви), у долинама река Западне Мораве, Ибра и Груже забранити орање земљишта која се налазе на јако нагнутим теренима, вршити затрављивање ових површина и подизати дугогодишње засаде.

ПРЕГЛЕД АТАРСКИХ ПУТЕВА ИЗ ДЕЛА II ЧИЈЕ СЕ УРЕЂЕЊЕ ПЛАНИРА

Ред. број	Назив атарског пута	Дужина у м	Ширина у м	Износ у дин.
1	Атарски пут у Ковачком пољу	3.200,00	3,00	1.720.000,00
2	Атарски пут у Врбском пољу	4.700,00	3,00	2.580.000,00
	УКУПНО:	7.900,00		4.300.000,00

Саставни део овог програма је табеларни преглед (табеле од 1-11). Овај програм ће се објавити на интернет страници града Краљева.